

گولزاره ك ژ گوتنځ

زاناځان

ژ پهرتوځا سځر اعلام النبلاء

وهرگځران

سځپهل قاسم

مزگهفت

www.mzgaft.com

گولزارهک ژ گوتنن زانایان

ژ پهرتوؤکا (سیر أعلام النبلاء)

نقشسین

شمس الدین محمد بن أحمد بن عثمان الذهبي

وهرگیړان

سیپهل قاسم

مزگه فټ

www.mzgaft.com

نقیسین: شمس الدین محمد بن أحمد بن عثمان الذهبي

وهرگیران: سیپهل قاسم

دیزایننا ناهه پروکی و بهرگی : سایتی مزگهفت

ژ بهرهه میئن: سایتی مزگهفت www.mzgaft.com

* مالک بن دینار -رحمه الله- دیبژیت:

ئەهلئ دۇنيائى ژ دۇنيائى دەرکەتن و وان تام نەکرە
خوشتەين تشتى د دۇنيائى دا، گوتئ: ئەو چ تشتە؟ گوت:
نياسينا خودئ تعالى.

سير أعلام النبلاء (٣٦٣/٥)

* ئىبراھىم بن ئەدھەم -رحمه الله- دیبژیت:

ھەر مەلکەك دادیئ نەكەت، ئەو و دزیکەر وەكى
ئىكن، و ھەر زانایەك ب تەقوا نەبیت، ئەو و گورگ
وەكى ئىكن، و ھەر ئىكك خۆ بشكىئیت بۆ غەیری
خودئ تعالى، ئەو و صە وەكى ئىكن.

سير أعلام النبلاء (٣٩٤/٧)

* سوفیانئ ئەورى -رحمه الله- دیبژیت:

ئەم نابىنین تشتەك باشتەريت ژ داخوازکەنا زانىنا شەرى
ئەگەر ب ئنیەت بیتن (ئانکو ئنیەت بۆ خودئ بیتن).

سير أعلام النبلاء (٢٤٤/٧)

* سوفیانئِ تهوری -رحمه الله- دیڙیت:

هشیاری توره‌بوونا خودئِ تعالیٰ به د سئِ تشتان دا: هشیاری ته‌خسیریئی به د وی تشتی دا یئِ فەرمان پئِ ل ته کری، و هشیار به کو ئه و ته بینیت و تۆ یئِ رازی نه‌بی ب وی یا دایه ته، و کو تۆ تشته‌کی ژ دونیایئِ داخواز بکه‌ی و ب ده‌ست ته نه‌که‌فیت، څیجا تۆ خو ژ خودئِ تعالیٰ نه رازی بکه‌ی.

سیر أعلام النبلاء (۲۴۴/۷)

* سوفیانئِ تهوری -رحمه الله- دیڙیت:

زوه‌د دوو جوړه، زوه‌ده‌ک فەرزه، و ئیک سوننه‌ته، یا فەرزه: تۆ شانازی و خومه‌زنکرن و مه‌زنیئِ، و پرویمه‌تی و ناڅ و ده‌نگی و خو جان پيش چاڅکرنئِ بهیلي، و هندي زوه‌دا سوننه‌ته: تۆ تشته‌کئِ خودئِ تعالیٰ ژ حه‌لالی دابیته ته بهیلي، څیجا ئه‌گه‌ر ته تشته‌ک ژئِ هیلا، هنگئِ ل سه‌ر ته فەرزه دبيت کو تۆ وی تشتی نه‌هیلي ئه‌گه‌ر بو خودئِ نه‌بيت.

سیر أعلام النبلاء (۲۴۴/۷)

* یوسف بن اسباط -رحمه الله- گوتی:

من گو‌ه ل سوفیانئِ تهوری بوو -رحمه الله- د گوت: تشته‌ک پشتا ئبلیسی نا شکینیت وه‌کی گوتنا: (لا اله إلا الله).

سیر أعلام النبلاء (۲۶۰/۷)

* ژ خالد بن معدانی -رحمه الله- دیڅیت:

نه گهر ده رگه هی خیرئ ل ټیک ژ هه وه هاته څه کرن، بلا
له زئ لئ بکه ت، چونکی نه و نزانیت کهنگی دئ لئ
هیته گرتن.

سیر أعلام النبلاء (۵۴۰/۴)

* وه هب بن مونه به -رحمه الله- دیڅیت:

زانایین بهری مه ب علمئ خو د بئ منته بوون ژ دونیا یا
غهیری خو، څیجا وان بهرئ خو نه ددا وان، و نه هلی دونیا یی
مالئ خو بو علمئ وان د مه زاخت، څیجا یا وه لی هاتی نه هلی
علمی یی علمئ خو بو نه هلی دونیا یی د مه زیخن ژ بهر چه زا
وان بو دونیا یا وان، و وه لی هات نه هلی دونیا یی دلئ خو نابه نه
علمئ وان ژ بهر وی جهئ وان یی کریت د چاقین وان دا.

سیر أعلام النبلاء (۵۴۹/۴).

* وه هب بن منبه -رحمه الله- دیڅیت:

سئ تشتا ژ من وه رگرن و ژ بهر بکه ن: نه وه بیت ب دویف
هه وایئ نه فسا خو بچن، و هشیاری هه قالئ خراب بن، و ب
نه فسا خو موعجب نه بن.

سیر أعلام النبلاء (۵۴۹/۴).

✱ وهب بن منبه -رحمه الله- دبیژیت:

گهنگه شه و شهرده قیی بهیلن، ئاخر تو نه شی یه دوو
زهلامان، زهلامه کی ژ ته زانتر بیت، ما دی چاوا گهنگه شی د
گه گهسه کی که ی و ئه و ژ ته زانتر؟! و زهلامه ک تو ژ
وی زانتر بی، ما دی چاوا گهنگه شی د گه گهسه کی که ی
و تو ژ وی زانتر بی و ئه و گوهداریا ته ناکهت؟!

سیر أعلام النبلاء (٥٤٩/٤).

✱ وهب بن منبه -رحمه الله- دبیژیت:

زانین هه قالئ خودان باوه ری یه، و حیکمهت و تیگه هشتن
هاریکاری وی یه، و عهقل به لگی وی یه، و کریار راستیا
وی یه، و سه بر میرئ له شکهرئ وی یه، و نه رمی بابئ وی
یه، و سه رخویی برای وی یه.

سیر أعلام النبلاء (٥٤٩/٤).

✱ وهب بن منبه -رحمه الله- دبیژیت:

ئیمان یا بی جلکه، جلکی وی ته قوایه، و خه ملا وی شه رمه،
و مالی وی فقهه.

سیر أعلام النبلاء (٥٥٠/٤).

* وهه ب بن منه -رحمه الله- ديبثيت:

هه چيئي ئه ف سي تشته ل دهف هه بن ئه و گه هشته
چاكيئي: مه ديني، سه برا ل سه ر ئه زيه تي، ئاخفتنا خوش.

سير أعلام النبلاء (٥٥٠/٤).

* وهه ب بن منه -رحمه الله- ديبثيت:

هندي بشيي هه قالا بو خو زيده بكه، ئه گهر تو ژ وان يي
بي منه ت بي، چو زيانئي ل ته ناكهن، و ئه گهر تو پيدفي ب
وان بووي دي مفاي ل ته كه ن.

سير أعلام النبلاء (٥٥٠/٤).

* وهه ب بن منه -رحمه الله- ديبثيت:

ئه گهر ته ديت ئيكي يي مه دحيي ته دكه ت ب تشته كي
كو ل دهف ته نينه، تو ژي ئيمن نه به كو به حسا ته ب
خرابي ژي بكه ت ب وي تشتي كو ل دهف ته نه.

سير أعلام النبلاء (٥٥٠/٤).

* ژ وهه ب بن وهرد ديبثيت:

زه لامه ك هاته دهف وهه ب بن منه ي و گوتي: من گوته خو
ئه ز تيکيه لييا خه لکی ناکه م، وهه بي گوتي: وهه نه كه،
دقيت تو تيکيه لي وان بي، و ئه وژي تيکيه لي ته بن، تو پيدفي
ب واني، و ئه وژي پيدفي ب ته نه، به لي د گه ل وان به و د

ناف وان دابه گوهدیره کئی کهړ، کوره کئی بینه، بئ
دهنگه کئی ئاخفتنکهړ.

سیر أعلام النبلاء (٤/٥٥٠).

* وهه ب بن منه -رحمه الله- دپیژیت:

عیسای کوری مه ریه مئ -علیه السلام- گوته هه واریا: یئ
ژ هه وه هه مییان پتر سه برئ ل سه ر موسیه تی نه کیشیت،
ئه وه یئ ژ هه مییان پتر فیان بو دونیای هه ی.

سیر أعلام النبلاء (٤/٥٥١).

* هه سه نئ به صری -رحمه الله- دپیژیت:

سویند ب خودئ من نه دیتییه ئیکی مال و ده رهه م ب بها
کربیت ئه گه ر خودئ ئه و ره زیل نه کربیت.

سیر أعلام النبلاء (٤/٥٧٦).

* هه سه نئ به صری -رحمه الله- دپیژیت:

دوو که س خرابترین هه قالن: دینار و ده رهه م، ئه و مفای ل
ته ناکه ن هه تا ژ ته فه نه بن.

سیر أعلام النبلاء (٤/٥٧٦).

* أبو الاشهب دپیژیت:

من گو ه ل هه سه نی بوو ده رباره ی قئ گو تنه خودئ تعالی:
(وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ) [سبأ: ٥٤]

دگوت: دناڤه را وان و ئيمانى دا هاته ڤه تاندن.

سير أعلام النبلاء (٥٨٠/٤)

* حه سه نى به صرى - رحمه الله - ديڙيت:

ئهى كورئ ئاده مى، هندی توى تو ږوژ و وهختى، ههر
جاره كا ږوژا ته بڅيت، ئه وهنده ك ژ ته چوو.

سير أعلام النبلاء (٥٨٥/٤)

* حه سه نى به صرى - رحمه الله - ديڙيت:

مرئى هه تكا دونياى بر، بو خودان عه قلى تشته ك ژ
خوشىي نه هئلا.

سير أعلام النبلاء (٥٨٥/٤)

* ژ ئه عمه شى: ژ موسلمى: ژ مه سروقى گوت:

به سى مروڤى يه زانين كو پئ ژ خودئ تعالى ب ترسيت، و
به سى مروڤى يه نه زانين كو مروڤ پئ موعجب بيت ب
نه فسا خو.

سير أعلام النبلاء (٦٨/٤)

* مه سروقى - رحمه الله - ديڙيت:

هه چيى بڅيت زانينا يئن ده ستيك و دوماهيى بزانيت، و
زانينا دونيا و ئاخره تى بزانيت، بلا سوره تا (الواقعة) بخوينيت.

سير أعلام النبلاء (٦٨/٤)

✱ سه‌عید بن موسه‌یب -رحمه‌الله- دیبژیت:

بو ماوی چل سالایه نقیژا ب جه‌ماعه‌ت ژ من نه‌چوویه.

سیر أعلام النبلاء (۲۲۱/۴)

✱ ژ عوتمان بن حه‌کیم دیبژیت:

من گوھ ل سه‌عید بن موسه‌یبی بوو دیبژیت: ئەڤه سیھ
ساله نینه بانگه‌لدیری بانگ دا بیت و ئەز ل مزگه‌فتی
نه‌بم.

سیر أعلام النبلاء (۲۲۱/۴)

✱ سه‌عید بن موسه‌یب -رحمه‌الله- دیبژیت:

نینه شه‌یطان ژ تشته‌کی بی هیفی ببیت، ئەگەر ئەو ب
رێکا ژنکا نه‌هاتبیتی.

و پاشی گوت: نینه ل ده‌ف من تشته‌ک ب ترستری بیت ژ
ژنکا.

سیر أعلام النبلاء (۲۳۷/۴)

✱ ژ حارث بن قه‌یس دیبژیت:

ئەگەر تۆ د نقیژی دا بووی، و شه‌یطانی گوتە تە: تۆ یی بو
پویمه‌تی دکە، تۆ پتر نقیژا خو دریز بکە.

سیر أعلام النبلاء (۷۵/۴)

✽ حرمله: ئبن وههبي گوته مه:

من گوھ ل ئیمامی مالک بوو د گوت: بزانه فه ساده کا مهزنه کو ههر تشتی مروقی گوھ لی بوو مروقی بیژیت.

سیر أعلام النبلاء (77/1)

✽ ههیشه م بن جمیل دیژیت:

چل و ههشت پرسیار ژ ئیمامی مالک -رحمه الله- هاتنه کرن، من گوھ لی بوو سیه و دوو ژ وان بهرسف دان ب (ئه ز نزانم).

سیر أعلام النبلاء (77/1)

✽ ئبن عبدالبر گوت:

ب دروستی یا ژ ئه بی دهردائی هاتییه فه گوهاستن کو (لا ادری - ئه ز نزانم) نیقه کا زانیی یه.

سیر أعلام النبلاء (77/1)

✽ ئیمامی مالک -رحمه الله- دیژیت:

یا گه هشتیه م کو نینه کهسه کی د دونیایی دا زوهد کریت و تهقوا خودی بکهت، ئه گهر ب حیکمهت فه نه ئاخفیت.

سیر أعلام النبلاء (109/1)

* ئىمامى مالک -رحمه الله- دىيژيت:

ئەگەر زەلامى مەدھىن خۇ كرن، جوانىيا وى نامىنيت.

سیر أعلام النبلاء (۱۰۹/۱)

* ژ ئىمامى مالک -رحمه الله- :

نەبووئە جارەككى من ل دەف كىم عەقلەكى پوئىشت
بىت.

سیر أعلام النبلاء (۱۱۳/۱)

* ئىبن مبارک -رحمه الله- دىيژيت:

هەچىيى بەخىلىيى ب زانىنا خۇ بکەت، دى موبتەلا بىت ب
سى تىشتا: يان دى مريت و زانىنا وى نامىنيت، يان دى
ژبىرکەت، يان ژى دى ل دوىف سولطانى چىت و زانىنا وى
چىت و نامىنيت.

سیر أعلام النبلاء (۳۹۸/۱)

* ئىبن مبارک -رحمه الله- دىيژيت:

بلا پوئىشتىننن هەوە د گەل هەژاران بن، و نە وەبىت هوئىن
د گەل خودائىن بىدعا پوئىنن.

سیر أعلام النبلاء (۳۳۹/۱)

* ئبن مبارک -رحمه الله- دېڅيزت:

دبیت ئینیهت کاره کئی بچیک مه زن بکته، و کاره کئی مه زن بچیک بکته.

سير أعلام النبلاء (۸/۴۰۰)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دېڅيزت:

ترسا عه بدی ژ خودی تعالی هندی زانینا وییه ب خودی، و زوهدا وی د دونیایی دا هندی حهزا وییه بو ئاخره تی، هه چیی کار ب وی بکته یا دزانیت دی بی منهت بیت ژ وی یا نه زانیت، و هه چیی کار ب وی بکته یا دزانیت خودی تعالی دی ته و فیکا وی دهت بو وی یا نه زانیت ژی، و هه چیی په وشتی وی خراب بوو، دینی وی و حه سه با وی و مروئه تا وی کریت بوو.

سير أعلام النبلاء (۸/۴۲۶-۴۲۷)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دېڅيزت:

هیلا نا کاری ژبه ر خه لکی پرویمه تی یه، و کار کرن ژبه ر خه لکی شرکه، و ئی خلاص ئه وه خودی تعالی ته ژ هه ردووکان ب سلامت بکته.

سير أعلام النبلاء (۸/۴۲۷)

* فوضه یل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

سویند ب خودی بۆ ته نینه تۆ صهیه کی یان به رازه کی بیی
حه ق ئه زیهت بدهی، فیجا پا چاوایه بۆ موسلمانه کی!

سیر أعلام النبلاء (۴۲۷/۱)

* فوضه یل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

کا ل دهف ته گونه ه چهند یا بچیکه ل دهف خودی تعالی
هند یا مهزنه، و کا گونه ه ل دهف ته چهند یا مهزنه ل
دهف خودی تعالی هند بچیک دبیت.

سیر أعلام النبلاء (۴۲۷/۱)

* فوضه یل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

ئه گهر خودی تعالی هه ز ژ عه بده کی خۆ کر، دی خه مین
وی زیده کهت، و ئه گهر ل عه بده کی خۆ ب غه زه ب هات،
دی دونیا یا وی بۆ به رفره ه کهت.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۲/۱)

* فوضه یل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

ترسا ژ خودی باشته ژ هیقیی هندی مروف یی سه رخو و
باش بیت، به لی ئه گهر نشانین مرنی ب سه ر مروفی دا هاتن
هنگی هیقییا ب خودی باشته.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۲/۱)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیڙیت:

ٺه گهر من زانیا دوعایه کا من یا بهرسف دایه، دا وی بۆ
ئیمائی ملله تی کهم، چونکی چاکی و باشیا ئیمائی
چاکی و باشیا باڙیری و خه لکی یه.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۴/۱)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیڙیت:

دلین هه وه تام ناکه نه خوشیا ئیمائی هه تا هوین زوهدی ژ
دونیا یی نه کهن.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۵/۱)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیڙیت:

ٺه گهر تو نه شیای رابییه شه قنقیژان، و پوژیان بگری، بزانه تو
یی بی بهری، و گونه هین ته تو یی گریډای.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۵/۱)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیڙیت:

هه چیی سهرای ب تنی بوونی نه هات، و سه برای ب
خه لکی هات، ٺه و ژ پویمه تییی ب سلامت نابیت، نه هه ج
و نه جیهاد ب زه حمه تر نین ژ زیندان کرنا ٺه زمانی، و نینه
خه ما ئیکی دژوارتر بیت ژ یا وی که سی یی ٺه زمانی خو
زیندان بکه ت.

سیر أعلام النبلاء (۴۳۶/۱)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

خودان باوهر هه سویدی ب که سئ نابهت به لکو هه سویدیا
وی بو تشتی دروسته (غبطه یه)، هندی غیبطه یه ژ ئیمانی یه،
و هندی هه سویدی یه ژ نیفاقی یه.

سیر أعلام النبلاء (٤٣٧/٨)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

ژ ره وشتی پیغه مبه ران حیکمهت و عاقلداری و شه فنقیژن.

سیر أعلام النبلاء (٤٣٧/٨)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

ئه ری دئ حالی وی چ بیت یی گونه هیئ وی زیده بووین، و
زانینا وی لاواز بووی، و عه مرئ وی چووی، و چ بوو مرنا خو
ئاماده نه کریت.

سیر أعلام النبلاء (٤٤٠/٨)

* فوزهیل بن عیاض -رحمه الله- دیژیت:

دوو خه سهلهت دلی رهق دکه ن: گه له که ئاخفتن، و گه له که
خارن.

سیر أعلام النبلاء (٤٤٠/٨)

* فوزهیل بن عیاض - رحمه الله - دیژیت:

ئەى هەژارو، تۆ یی خرابکاری و خو دینی ژ قەنجیکارا، و
تویی نهزانی و خو دینی زانا، و به خیلییی دکەى و خو
دینی مهرد، و کیم عه قلى و خو دینی عاقل، و عه مرئ ته
ی کورته، و هیقییین ته د دریژن.

سیر أعلام النبلاء (٤٤٠/١)

* فوزهیل بن عیاض - رحمه الله - دیژیت:

ئاتافا خوانده قایا موعجب بوونا ب نه فسا خویه.

سیر أعلام النبلاء (٤٤٢/١)

و صلى الله وسلم على نبينا محمد

و على آله وصحبه أجمعين

مزگهفت

www.mzgaft.com